

Grzegorz W.

Kołodko

ćwierćwiecze
transformacji

Grzegorz W.

Kołodko

i
**ćwierćwiecze
transformacji**

redakcja naukowa

Paweł Kozłowski i Marcin Wojtysiak-Kotlarski

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2014

Recenzenci:
prof. dr hab. Jan Monkiewicz
prof. dr hab. Adam Noga

Redakcja i korekta: Bogdan Baran
Indeksy sporządziła: Zofia Wiankowska-Ladyka
Projekt okładki: Katarzyna Juras

Copyright © 2014 by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa

ISBN 978-83-7383-690-7

Sponsorzy publikacji

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa
tel./fax 22 826 59 21, 22 828 95 63, 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 105, 108
e-mail: info@scholar.com.pl
<http://www.scholar.com.pl>

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar
Druk i oprawa: KM Druk, Łódź

SPIS TREŚCI

Paweł Kozłowski, Marcin Wojtysiak-Kotlarski

Wprowadzenie	11
Ścieżka czasu	17
Książki i monografie prof. Grzegorza W. Kołodki	20

Część I. Rozmowa na ćwierćwiecze.

Z Grzegorzem W. Kołodką rozmawia Paweł Kozłowski

Jak zostaje się ekonomistą	27
Narodowy mebel, czyli jak było przy Okrągłym Stole	53
W poszukiwaniu zdrowego rozsądku	76
Dwie strony Świętokrzyskiej	93
Co by było, gdyby...	110
Kultura i gospodarka	120

Część II. Wybrane teksty Grzegorza W. Kołodki z lat 1989–2014

2.1. Reforma systemu gospodarczego: założenia, bariery, efekty	127
2.2. Przy okrągłym stole	137
2.3. Stabilizacja inflacji i rynkowa transformacja	142
2.4. Polska hiperinflacja i stabilizacja 1989–1990	151
2.5. Kryzys, dostosowanie, rozwój. Wyzwania polityki a dylematy nauk ekonomicznych	181
2.6. Kwadratura pięciokąta	197
2.7. Kto i jak zrealizuje <i>Strategię dla Polski</i> ?	246
2.8. Od szoku do terapii. Ekonomia i polityka transformacji	254
2.9. Kręte ścieżki załamania i wzrostu produkcji	371
2.10. „Nowa gospodarka” i stare problemy. Perspektywy szybkiego wzrostu w krajach posocjalistycznej transformacji	382
2.11. 2025: dwie historie gospodarczego wzrostu	400
2.12. Globalizacja a odrabianie zaległości rozwojowych	425
2.13. O naprawie naszych finansów	463
2.14. Instytucje i polityka a wzrost gospodarczy	499
2.15. Siedem lekcji z polskiej transformacji	523
2.16. Świat, słowa i treści	531
2.17. Sukces na dwie trzecie. Polska transformacja ustrojowa i lekcje na przyszłość	556
2.18. Wielka Transformacja 1989–2009	591
2.19. Neoliberalizm i systemowy kryzys globalnej gospodarki	606

2.20. O społecznej gospodarce rynkowej	617
2.21. Nowy Pragmatyzm, czyli ekonomia umiaru	626
2.22. System jest dla emerytów, nie dla rynków (współautor: <i>Jacek Tomkiewicz</i>)	642
2.23. Zarządzanie mikroekonomiczne i polityka makroekonomiczna a wzrost gospodarczy i rozwój społeczny	647

Część III. Programy i dokumenty reform systemowych i rozwoju gospodarczego

3.1. Nowa polityka gospodarcza	655
3.2. Strategia dla Polski	667
3.3. Polska 2000. Strategia dla przyszłości	733
3.4. Strategia dla Polski. Pakiet 2000	748
3.5. Polska na drodze do Europejskiej Unii Walutowej	764
3.6. Program Naprawy Finansów Rzeczypospolitej	773
3.7. List otwarty do Premiera Rzeczypospolitej	851
3.8. Podczas prezydentury zgłoszyliśmy w Europie Inicjatywę Warszawską	856
3.9. Nowy plan gospodarczy dla Polski	860
3.10. Strategia dla Polski 2013–2025	862

Część IV. Eseje i felietony

4.1. Rok w polityce	869
Potrzeba zgody	869
Jaka opozycja?	871
Dwa bieguny	873
Ciekawy przypadek	875
Interesy i zasady	877
Prawie wszystkie pieniądze świata	879
Koalicja szerokiego porozumienia	881
Dobijanie inflacji	883
Konfrontacje, negocjacje	885
Między cesarzem a inwestycjami	887
Nowy Rok – nowy pieniądz	889
Pierwsi z czternastu	891
Tego roku w Davos	893
Stół z powyłamywanymi nogami	896
Warunki brzegowe	898
Rok 2019	900
Śniadanie u Kissingera	902
Rok w polityce	904
Im dalej, tym lepiej	906
4.2. Dwa lata w polityce	909
Jeszcze jedno okrążenie	909
Sam rząd czy samorząd?	911

Egzamin praktyczny	913
Kultura i pieniądze	916
Cena spokoju	919
Tu zaczyna się Polska	921
Wsi spokojna, wsi wesoła	923
Na Zachodzie, czyli w Polsce	926
Orzeł wśród tygrysów	928
Polska na szczycie	931
Najlepsza polityka to skuteczna polityka	933
Jak wejść do klubu?	935
Co kangury noszą w torbach?	936
Miss Sajgon	938
Bogactwo narodów	940
Trzy szczęśliwe siódemki	942
Pakiet 2000	944
Gwiazda niejednego sezonu	946
Zaczęły się schody	948
Europa 2000	950
 4.3. Trzy lata w polityce	 953
Rancho w Małopolsce	953
Chiński syndrom	955
Oko barana	957
Piękna nasza Polska cała	959
Nad modrym Dunajem	961
Dzwonek historii	963
W krzywym zwierciadle	964
Rok szczura	966
Budżet roku wyborów	968
Pogoda dla wszystkich	970
Konkurs piękności	972
Opowieść wigilijna, czyli koalicja kota z psem	974
Euro 2006	976
Ucieczka do Indii	978
Polityka jako interes	980
Pożegnanie z polityką	982
Po siedmiu chudych latach	984
Żyjmy dłużej	986
Wiosna na Oksfordzie	988
 4.4. Tygrys z ludzką twarzą	 991
Zgrzyt historii	991
Od Adriatyku do Bałtyku	995
Społeczeństwo swego kraju	996
Akademicki sport i zawodowa kariera	1000
Odkrywanie Ameryki	1002

Biegające czapki	1004
Śródziemnomorscy Środkowoeuropejczycy	1005
Skuteczne państwo	1007
Niewolnictwo i rozwój Afryki	1010
Terror i gospodarka	1012
Pięć lat w OECD	1014
Tran, ropa i natura	1016
Po co nam państwo?	1018
Święta w Buenos Aires	1020
Latynoski młyn	1022
Nieludzka twarz globalizacji	1024
4.5. Moja globalizacja, czyli dookoła świata i z powrotem	1027
Z polskich pałaców do ciszy Helsinek	1027
Przez okna Banku Światowego	1035
W 18 dni dookoła świata	1041
Bałtyk Śródziemny	1051
Rosyjski syndrom	1053
Karnawał w Rio	1056
Tam gdzie rośnie herbata	1057
I strategia, i dla Polski	1059
Wirtualna klasa	1062
Globalna gospodarka i narodowe interesy	1064
Triada zrównoważonego rozwoju	1065
Jak obniżyłem podatki	1068
Papers.ssrn.com pod choinkę	1070
<i>Fin de millénaire</i>	1072
Drzemiący kontynent	1074
Czekolada a sprawa polska	1076
Uniwersytecki tryptyk	1078
W pogoni za rozwiniętym światem	1081
<i>Viva Mexico!</i>	1083
Od peryferii do peryferii?	1086
W światowej literaturze o pracach naukowych i polityce gospodarczej	
Grzegorza W. Kołodki	1089
Światowi uczeni o publikacjach Grzegorza W. Kołodki	1097

**Część V. Wywiady Marcina Wojtysiaka-Kotlarskiego
z wybitnymi osobistościami zasłużonymi
dla procesu transformacji ustrojowej**

5.1. Nie było żadnego „big bangu”. Rozmowa z Markiem Belką	1105
5.2. Polski Okrągły Stół to sygnał dla całej Europy Środkowo-Wschodniej. Rozmowa z Łászló Csabą	1113
5.3. Konsensus waszyngtoński to coś jak Biblia – nie mówi dokładnie, co robić. Rozmowa z Saulem Estrinem	1120

5.4. Nierówności materialne i wykluczenie społeczne psują owoce transformacji. Rozmowa z Marią Jarosz	1127
5.5. Nikomu nie udało się swego planu zrealizować. Rozmowa z Andrzejem K. Koźmińskim	1135
5.6. Czkawką odbija się nie tyle czas PRL, ile brak przyzwoitego XIX wieku. Rozmowa z Ewą Łętowską	1141
5.7. Każdy rynek musi być regulowany przez państwo. Rozmowa z Elżbietą Mączyńską	1147
5.8. Co kryje się pod pojęciem dobra publicznego, to dyskusja polityczna. Rozmowa z D. Mario Nutim	1154
5.9. Integracja polskiej gospodarki ze światem. Rozmowa z Cezarym Stypulkowskim	1161
5.10. Trzeba wygrać kryzys. Rozmowa z Władysławem Szymańskim	1169
5.11. Uczono nas, że zmiany zachodzą stopniowo. Rozmowa z Vito Tanzim	1176
5.12. Budowanie nowego ładu społeczno-ekonomicznego to proces wielowymiarowy. Rozmowa z Michałem Gabrielem Woźniakiem	1183
5.13. O rozwoju decydować będzie jakość kapitału społecznego, ludzkiego, kulturowego. Rozmowa z Jackiem Żakowskim	1190
Nota bibliograficzna	1197
Indeks osób	1199
Indeks rzeczowy	1206